

**EVALUATION ON SMOKE - FREE HOSPITAL PROGRAM :
A CASE STUDY AT SAPPASITHIPRASONG HOSPITAL
UBONRATCHATHANI PROVINCE, THAILAND**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(ADDICTIONOLOGY)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY
2009**

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

EVALUATION ON SMOKE-FREE HOSPITAL PROGRAM: A CASE STUDY AT
SAPPASITTHIPRASONG HOSPITAL UBONRATCHATHANI PROVINCE,
THAILAND

WANTANEE THONGNUN 5037408 GRAD/M

M.A. (ADDICTIONOLOGY)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: CHET RATCHADAPUNNATHIKUL, Ed.D.
(POPULATION EDUCATIOND), TANANSAK BORWORNUNTAKUL,
Ph.D.(CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY),
THARMADHORN DHARMSAROJA, M.S. (DEMOGRAPHY)

ABSTRACT

The objective of this study was to do an evaluation of the Smoke Free – Hospital Program at Sappasitthiprasong Hospital in Ubonratchathani province, Thailand, by using the context, input, process and product (CIPP Model). The sample used in this research was five hundred and forty three hospital personnel and patients. Data were collected through a structured interview form and questionnaires an through analysis by percentage, mean, standard deviation and descriptive techniques for qualitative data.

The results revealed that most participants agreed at a high level to the justification of this project: the government creating healthy and proactive policies, providing non-smoking public facilities and introducing health promotion policies in the hospital. The committee for a smoke-free hospital didn't have a medical doctor or surgeon, and had a lack of materials and staff development policies. As for the process, there lacks an appropriated plan. The patients in the project seem to be aware of the tobacco-free hospital policy and concerned with the national law for non-smoking in public places. Participants said they will advise others to stop smoking. They also receive many benefits from the project and had a high level of satisfaction. Since the project was implemented, 52 % of smokers quit smoking for more than one year and 22.7% of smokers quit for four years. Both smokers and ex-smokers agreed that this project encouraged them to quit smoking.

Further recommendations for this research are to develop a smoking cessation clinic. The clinic should involve activities for individuals, integration the smoking cessation plan in daily practice with outpatient/inpatient services and make the hospital a center for non-smoking knowledge.

KEY WORDS: EVALUATION / SMOKE-FREE HOSPITAL PROGRAM /
SAPPASITTHIPRASONG HOSPITAL

208 pages

การประเมินผลโครงการโรงพยาบาลปลอดบุหรี่: กรณีศึกษา โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์
อุบลราชธานี

EVALUATION ON SMOKE-FREE HOSPITAL PROGRAM: A CASE STUDY AT SAPPASITTIPRASONG
HOSPITAL UBONRATCHATHANI PROVINCE, THAILAND

วันทนีย์ ทองหนูน 5037408 GRAD/M

ศศ.ม. (วิทยาการเสพติด)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: เศรษฐ รัชดาพรณาธิกุล, Ed.D. (Population Education),
ฐนันดรศักดิ์ บวรนนท์กุล, Ph.D. (Criminology, Justice Administration and Society),
ธรรมธร ธรรมสโรช, M.S. (Demography)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยประเมินผล มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลโครงการโรงพยาบาลปลอดบุหรี่
โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ อุบลราชธานี โดยใช้ CIPP Model. กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรและผู้ใช้บริการ
จำนวน 543 คน เก็บข้อมูลโดยใช้ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ วิเคราะห์เนื้อหา เป็นความเรียงเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นด้วย ต่อนโยบายโรงพยาบาลปลอดบุหรี่ใน
โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์ ระดับมากที่สุด เพราะเป็นนโยบายที่ส่งผลต่อการมีสุขภาพดีของประชาชนและ
สอดคล้องกับนโยบายการเร่งสร้างสุขภาพเชิงรุกของรัฐบาล ด้านปัจจัยนำเข้า คณะกรรมการโครงการยังไม่
ครอบคลุมในทุกสหสาขาวิชาชีพ เช่น อายุรแพทย์, ศัลยแพทย์ ขาดวัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินงาน และขาดการ
พัฒนาบุคลากรในด้านวิชาการ ส่วนกระบวนการดำเนินงานนั้นมีความเหมาะสมทั้งในด้านการวางแผนงาน การจัด
องค์การ และการอำนวยการสั่งการ ด้านผลผลิตพบว่าบุคลากรโรงพยาบาลและผู้ใช้บริการมีความตระหนักรู้ต่อ
นโยบายโรงพยาบาลปลอดบุหรี่ รับผิดชอบต่อพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพผู้ไม่สูบบุหรี่ ปี พ.ศ. 2535 มีความรู้
เกี่ยวกับโทษพิษภัยบุหรี่ในระดับมากที่สุดรวมทั้งสามารถให้คำแนะนำต่อบุคคลอื่นได้ ด้านความพึงพอใจต่อ
โครงการพบว่าบุคลากรและผู้ใช้บริการ มีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินโครงการในระดับมากที่สุด สำหรับ
บุคลากรที่สูบบุหรี่และเข้าร่วมกิจกรรมค่ายสร้างพลังใจเพื่อเลิกบุหรี่ในปี พ.ศ.2549 ทั้งหมด 91 คน พบว่าสามารถ
เลิกสูบบุหรี่ ในระยะเวลา 1 ปีขึ้นไป ร้อยละ 52.0 โดยเลิกสูบบุหรี่ระยะเวลา 4 ปี ร้อยละ 22.7 บุคลากรทั้งสองกลุ่มให้
ความเห็นว่าการมีผลต่อการเลิกสูบบุหรี่และทำให้มีความต้องการอยากเลิกสูบบุหรี่มากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ คือ ควรมีการพัฒนารูปแบบบริการของคลินิกอดบุหรี่ จัดอบรม
การใช้เทคนิค 5A ในงานประจำสำหรับบุคลากร และควรมีการส่งเสริมการเลิกสูบบุหรี่ในงานประจำทั้งในผู้ป่วย
นอก/ผู้ป่วยในรวมทั้งการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เกี่ยวกับบุหรี่และสุขภาพในโรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์

คำสำคัญ : การประเมินผลโครงการ / โรงพยาบาลปลอดบุหรี่ / โรงพยาบาลสรรพสิทธิประสงค์